

## ✘ TROMBOEMBOLISME ARTERIAL

### I. DEFINICIÓ

Es defineix com l'infartació d'una o més artèries per material embòlic, normalment derivat d'un trombus en algun lloc proper a la zona infartada.

El lloc on s'inicia el trombus normalment no se sap, però se sospita que pot ser d'origen cardíac per dilatació de l'atri o aurícula esquerra. Altres vegades és conseqüència de tumors o bé de nefropaties perdedores de proteïnes.

### II. FISIOPATOLOGIA

El desenvolupament de trombus està descrit com la tríada de Virchow: dany de la paret dels vasos sanguinis, estasi sanguínia i l'estat d'hipercoagulabilitat.

- Dany de la paret: produïda per cardiomiopaties hipertròfiques en gats, dany de vàlvules aòrtiques en gossos amb estenosi subaòrtica, o per tumors que envaeixen l'arbre arterial.
- Estasi sanguínia: associada a un augment de les cambres cardíques o per disminució del flux sanguini per un sobrecreixement tumoral.
- Estat d'hipercoagulabilitat: difícil saber-ho en animals. Es creu que és a causa d'un augment de la hipersensibilitat plaquetària, disminució de les proteïnes antitrombòtiques III i de la proteïna C i un augment dels factors de coagulació II, V, VII, VIII, IX, X, XII i del fibrinogen.

El nivell d'infartació dependrà de la mida i de l'estabilitat de l'èmbol, ja que l'obstrucció es produeix perquè el trombus és més gran que el diàmetre del vas sanguini.

### III. SIGNES CLÍNICS

Depenen del grau d'infartació i de la localització del vas infartat. Molts altres òrgans es poden veure afectats, ja que necessiten d'aportació sanguínia (ronyó, mesenteri, melsa, cervell). Els signes més freqüentment observats són: parèsia o paràlisi de les extremitats posteriors, dolor, fredor i pèrdua de pols femoral amb cianosis dels coixinets plantars. També es poden presentar problemes respiratoris o neurològics.

Els signes normalment es presenten de forma aguda però poden millorar en 3 dies, depenent del grau de tromboembolisme i de l'estat de l'animal.

### IV. TRACTAMENT

Es basa sobretot en la prevenció de nous trombus, control del dolor, tractament de suport i tractament de la malaltia de base.

### V. PRONÒSTIC

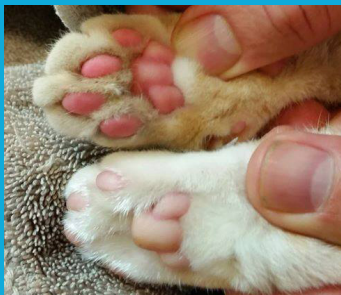
Depèn de la presentació: hipotèrmia, azotèmia, hipocalèmia, dues extremitats afectades, problemes respiratoris greus... empitjoren la recuperació.

El 26% només tenen una extremitat afectada. Entre el 30-40% que tenen dues extremitats afectades

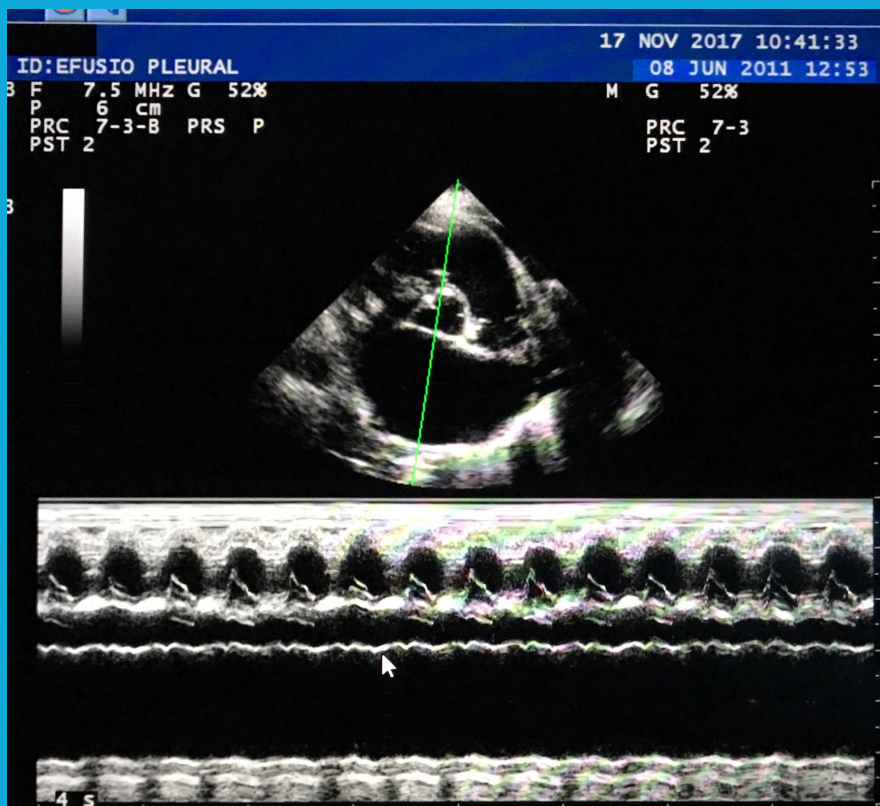
sobreviuen. Entre el 70-80% amb una extremitat afectada sobreviuen. De vegades és necessari amputar l'extremitat afectada per evitar que la necrosi afecti a nivell sistèmic.



**Figura 1.** Gat amb quadre agut de tromboembolisme a les extremitats posteriors (el més freqüent). Trombosi és la formació d'un trombus al cor o als vasos sanguinis. En general, el trombe es forma al cor esquerre, es deslliga i viatja pel llit vascular fins que queda bloquejat, quan el diàmetre del trombe supera el diàmetre del vas. L'embol resultant obstrueix l'artèria afectada i aquest fet va acompanyat d'una cascada de fets que condueix a la constricció dels vasos col·laterals.



**Figura 2.** Aquesta imatge mostra la diferència entre les extremitats: la que està afectada sense color perquè no li arriba la sang i l'altra rosada i calenta perquè sí té irrigació.



**Figura 3.** Gran diferència de diàmetre entre l'aorta i l'atri esquerre, que afavoreix la presència de trombes que després embolitzen.